

Bruselj, 15. december 2025
(OR. en)

15851/25

CONOP 79
COARM 199
CFSP/PESC 1708

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Datum:	15. december 2025
Prejemnik:	delegacije

Zadeva:	Sklepi Sveta za pregledno konferenco pogodbenic Pogodbe o neširjenju jedrskega orožja (NPT) leta 2026
---------	---

V prilogi vam pošiljamo Sklepe Sveta za enajsto pregledno konferenco pogodbenic Pogodbe o neširjenju jedrskega orožja (NPT), ki jih je Svet sprejel na 4145. seji 15. decembra 2025.

SKLEPI SVETA ZA PREGLEDNO KONFERENCO POGODBENIC POGODBE O NEŠIRJENJU JEDRSKEGA OROŽJA (NPT) LETA 2026

1. Svet v okviru svoje trdne zavezanosti učinkovitemu multilateralizmu in na pravilih temelječemu mednarodnemu redu ponovno izraža neomajno podporo varovanju in krepitvi strukture jedrskega razoroževanja, neširjenja jedrskega orožja in nadzora nad jedrskim orožjem. Evropska unija (EU) si bo še naprej prizadevala za **uspešno pregledno konferenco NPT leta 2026**, kot je to počela v celotnem ciklu.
2. Svet ponovno potrjuje svojo **neomajno podporo NPT**, ki je temelj globalnega režima neširjenja jedrskega orožja, glavna podlaga za nadaljevanje jedrskega razoroževanja v skladu z njenim členom VI in pomemben element pri razvoju uporabe jedrske energije v miroljubne namene v skladu z njenim členom IV. Je ključnega pomena za ohranjanje mednarodnega miru in varnosti.
3. Svet priznava **pomen NPT in njenih zgodovinskih dosežkov**. Že več kot pet desetletij zagotavlja varnostne koristi za vse države pogodbenice. NPT vsebuje pravno zavezujočo obveznost jedrskega razoroževanja, pri čemer je omogočila znatno zmanjšanje zalog jedrskega orožja v primerjavi z njihovim vrhuncem v času hladne vojne, omogočila, da so se nekatere države odpovedale jedrskemu orožju, in omejila širjenje jedrskega orožja. Pogodba je podlaga za sistem jedrskih nadzornih ukrepov Mednarodne agencije za atomsko energijo (IAEA). Ima osrednjo vlogo pri razvoju, raziskavah, proizvodnji in uporabi jedrske energije v miroljubne namene ter olajšuje mednarodno sodelovanje na tem področju.

4. Pogodba se sooča z **velikimi izzivi**, vključno z vse večjimi napetostmi in ponovnim razmahom jedrske retorike, o čemer pričajo dejanja Rusije v njeni neupravičeni in nezakoniti obsežni vojni agresiji proti Ukrajini, saj Moskva namesto izpolnjevanja obveznosti in zavez glede neširjenja orožja in razoroževanja na prvo mesto postavlja svoja vojna prizadevanja. K temu zapletenemu položaju prispevajo tudi trenutne regionalne krize v zvezi s širjenjem orožja, hitra in nepregledna širitev zalog jedrskega orožja na Kitajskem ter neenakomerno izvajanje obveznosti in zavez.
5. Svet se zaveda, da ima **uporaba jedrskega orožja zelo resne posledice**, in poudarja, da so vse države odgovorne za to, da jo preprečijo. V zvezi s tem opozarja na skupno izjavo voditeljev petih držav z jedrskim orožjem o preprečevanju jedrske vojne in izogibanju oboroževalni tekmi, vključno z načelom, da „**v jedrski vojni ni mogoče zmagati in je ne bi smeli nikoli bojevati**“, h kateremu so se v okviru pakta za prihodnost zavezale vse države članice Združenih narodov (ZN).
6. Svet ponovno poudarja pomen **vsesplošne uporabe NPT** in vse države, ki tega še niso storile, zlasti Indijo, Izrael in Pakistan, poziva, naj pristopijo k njej kot države brez jedrskega orožja in v obdobju pred pristopom spoštujejo v njej določene pogoje.
7. Svet ponovno izraža podporo **vsem trem stebrom NPT, ki se vzajemno krepijo**, ter celovitemu, uravnoteženemu in doslednemu **izvajanju akcijskega načrta pregledne konference NPT iz leta 2010**. Poudarja, da je treba nujno izpolniti **vse obveznosti na podlagi NPT**, tudi **zaveze s prejšnjih preglednih konferenc**, vključno s potrebo po konkretnem napredku pri doslednem izvajanju člena VI, pri čemer je končni cilj popolna odprava jedrskega orožja.

8. Svet priznava napredek, ki je bil v tem ciklu dosežen pri opredelitvi ukrepov za **okrepitev postopka pregleda NPT**. EU je konstruktivno sodelovala¹ in si bo dejavno prizadevala, da bi bila na pregledni konferenci kot osrednji rezultat sprejeta odločitev v zvezi s tem. V tem smislu je cilj *Sklepa Sveta (SZVP) 2025/646 z dne 27. marca 2025 v podporo olajševanju uspešnega izida pregledne konference pogodbenic Pogodbe o neširjenju jedrskega orožja leta 2026* izboljšati vključenost v ciklu.
9. Svet je zavezan **povečanju preglednosti in odgovornosti**. EU podpira vzpostavitev postopka v okviru cikla za pregled izvajanja obveznosti in zavez iz NPT s strani držav pogodbenic, zlasti vseh držav z jedrskim orožjem, v vseh treh stebrih, zlasti v zvezi z obveznostmi iz člena VI. Zavzema se tudi za nadaljnje kvalitativne izboljšave poročanja, pri čemer spodbuja nadaljnji razvoj prejšnjih predlogov, vključno s standardiziranimi predlogami, ob upoštevanju modela držav z jedrskim orožjem iz leta 2013 in najboljših praks, razvitih od takrat, ter priznava, da bi razvoj standardizirane predloge za nacionalna poročila držav brez jedrskega orožja lahko spodbudil povečanje števila predložitvev².

---

¹ [A stronger review process for a stronger NPT – European Union proposals for the Working Group on strengthening the NPT review process and ahead of the First Preparatory Committee of the 11th NPT Review Conference](#) (Okrepljeni postopek pregleda za močnejšo NPT – predlogi Evropske unije za delovno skupino za okrepitev postopka pregleda NPT in pred prvim srečanjem pripravljalnega odbora 11. pregledne konference NPT), delovni dokument, ki ga je EU predložila pred srečanjem delovne skupine za nadaljnjo krepitev postopka pregleda (Dunaj, 24.–28. julij 2023).

² Najnovejši prispevek EU v zvezi s tem je [A path towards enhanced transparency and accountability within the NPT review process](#) (Pot k večji preglednosti in odgovornosti v okviru postopka pregleda NPT), delovni dokument, ki ga je EU predložila pred tretjim srečanjem pripravljalnega odbora za pregledno konferenco pogodbenic NPT leta 2026 (New York, 28. april–9. maj 2025).

10. Svet spodbuja države pogodbenice NPT, naj si prizadevajo za polno, enakopravno in smiselno udeležbo žensk pri jedrskem razoroževanju in neširjenju jedrskega orožja. Poleg tega poudarja **enakost spolov ter opolnomočenje žensk in deklet** kot pomembno medsektorsko prednostno nalogo EU ter pomen vključevanja vidika spola v razprave v okviru vseh stebrov. Ponovno poudarja svojo zavezanost agendi o ženskah, miru in varnosti, tudi s podpiranjem in spodbujanjem enakopravne udeležbe in vodilne vloge žensk in moških pri neširjenju orožja, razoroževanju in nadzoru nad oborožitvijo. Ponovno izraža podporo **izobraževanju o razoroževanju in neširjenju orožja**, h kateremu s svojimi dejavnostmi prispeva konzorcij EU za neširjenje orožja in razoroževanje, ter sodelovanju mladih pri jedrskem razoroževanju in neširjenju jedrskega orožja.

STEBER I – RAZOROŽEVANJE

11. Svet ponovno potrjuje svojo neomajno zavezanost **spodbujanju jedrskega razoroževanja** v skladu s členom VI NPT, zlasti s splošnim zmanjšanjem svetovnih zalog jedrskega orožja in ob upoštevanju **posebne odgovornosti držav z jedrskim orožjem**, ki imajo največje zaloge tega orožja.

12. Svet ob opozarjanju na obveznosti vseh držav z jedrskim orožjem, ki izhajajo iz člena VI NPT, ponovno poudarja svojo zavezanost **nadaljnemu zmanjšanju zalog jedrskega orožja** in – ob poudarjanju posebne odgovornosti držav z največjimi zalogami jedrskega orožja – odločno spodbuja prizadevanja za nadaljnje zmanjšanje njihovih zalog jedrskega orožja, vključno s strateškim in nestratiškim, pa tudi razmeščenim in nerazmeščenim jedrskim orožjem. Pozdravlja večkratne ponudbe Združenih držav Amerike za dialog v zvezi s tem, odločno poziva **Rusijo**, naj smiselno sodeluje, **Kitajsko** pa, naj dejavno in konstruktivno prispeva in sodeluje. Obsoja domnevno prekinitev izvajanja **pogodbe Novi START** s strani Rusije, Rusijo odločno poziva, naj nemudoma ponovno vzpostavi skladnost in začne izpolnjevati vse svoje obveznosti, ter poziva k nujnim prizadevanjem za **sporazum, ki bo nasledil zadevno pogodbo**. Če bo pogodba Novi START prenehala veljati, preden bo mogoče skleniti sporazum, ki jo bo nasledil, EU spodbuja Združene države in Rusijo, naj ohranita dogovorjene omejitve glede svojih zalog jedrskega orožja.

13. Svet najostreje obsoja **dejanja Rusije, njeno jedrsko retoriko in grožnje z uporabo jedrske sile** v njeni vojni agresiji proti Ukrajini, ki so neodgovorne, provokativne, nevarne in pomenijo še dodatno eskalacijo. Zadnja sprememba ruske jedrske doktrine, namenjena predvsem izvajanju prisile in odvrčanju od nadaljnje podpore Ukrajini, pomeni, da „spoštovanje mednarodnih obveznosti glede nadzora nad oborožitvijo“ ni več del načel ruske politike odvrčanja. Svet je globoko zaskrbljen, ker je Rusija napovedala **namestitev jedrskega orožja na ozemlju Belorusije**. Opozarja na zavezo Belorusije iz memoranduma iz Budimpešte, da bo s svojega ozemlja odstranila vse jedrsko orožje, in obe državi poziva, naj spremenita svojo odločitev. Odločno nasprotuje razvoju in nameščanju jedrskega orožja in vseh drugih vrst orožja za množično uničevanje v **vesolju**. Namestitev takega orožja bi pomenila hudo in obsežno kršitev mednarodnega prava, vključno s Pogodbo o vesolju.
14. Svet je globoko zaskrbljen, ker **Kitajska hitro in nepregledno širi svoje zaloge jedrskega orožja**, kar ni v skladu z njenimi zavezami glede razoroževanja na podlagi NPT. Pomanjkanje preglednosti glede njene doktrine, politik in širjenja zalog vzbuja resne dvome o verodostojnosti njene politike, da **ne bo prva uporabila jedrskega orožja**, in pogloblja nezaupanje. Kitajsko, ki ima tretjo največjo zalogo jedrskega orožja na svetu in je v skladu z NPT država z jedrskim orožjem, spodbujamo, naj si prizadeva za zmanjšanje tveganja in nadzor nad oborožitvijo, tudi s povečanjem preglednosti, vzpostavitvijo potrebnih komunikacijskih poti za preprečevanje napačnih domnev in pojasnitvijo svojih strateških ciljev.
15. Svet odločno spodbuja države z jedrskim orožjem, naj nadaljujejo razprave o **krepitevi zaupanja, preglednosti, zmanjševanju tveganja in preverjanju**, s čimer bi postavili temelje za pogajanja o trdnih prihodnjih sporazumih o nadzoru nad oborožitvijo in poročanju. Čeprav zmanjšanje tveganja ni nadomestilo za jedrsko razoroževanje, lahko pomaga preprečiti jedrsko vojno, ima pomembno vlogo pri ustvarjanju zaupanja, gotovosti in predvidljivosti ter dopolnjuje prizadevanja za razoroževanje in nadzor nad oborožitvijo. Zato bi bilo treba izvajati konkretne ukrepe za zmanjšanje tveganja, vključno z ukrepi za **zmanjšanje tveganja jedrskega konflikta**.

16. Svet poudarja, da je treba spodbujati **vesplošno spoštovanje in začetek veljavnosti Pogodbe o celoviti prepovedi jedrskih poskusov (CTBT)**, ter vse države, ki tega še niso storile, zlasti tiste iz Priloge 2, odločno poziva, naj jo brez predpogojev ali odlašanja podpišejo in ratificirajo. Ponovno potrjuje svojo zavezanost spoštovanju in krepitvi norme proti jedrskim poskusom. Vse države poziva, naj spoštujejo **moratorij na preizkušanje jedrskega orožja z eksplozijami** in na vse druge jedrske eksplozije ter se vzdržijo vseh dejanj, ki so v nasprotju s ciljem in namenom te pogodbe. Vsako preizkušanje jedrskega orožja z eksplozijami, ki bi ga izvedla katera koli država, bi bilo škodljivo in destabilizirajoče za svetovna prizadevanja za neširjenje orožja ter za mednarodni mir in varnost. **Rusijo** poziva, naj **prekliče svojo odločitev brez primere o preklicu ratifikacije CTBT**, ter medtem spoštuje cilj in namen CTBT.
17. Svet pozdravlja zgodnjo uvedbo in delovanje **mednarodnega opazovalnega sistema (IMS)** in **Mednarodnega podatkovnega središča (IDC)**, ki sta v središču zanesljivega sistema preverjanja v okviru **Pripravljalne komisije Organizacije pogodbe o celoviti prepovedi jedrskih poskusov (CTBTO)**. Ta uvedba pred začetkom veljavnosti CTBT je mednarodni skupnosti zagotovila zanesljive in nevtralne znanstvene in tehnične informacije o preizkusih jedrskega orožja z eksplozijami, ki so bili izvedeni od leta 1997, in je odločen preventivni ukrep proti poskusom. V zvezi s tem se je za ključno izkazala finančna podpora, ki so jo zagotovile EU z devetimi zaporednimi sklepi Sveta od leta 2006³ ter države članice EU.
18. Svet ponovno poziva k takojšnjemu začetku in čimprejšnjemu zaključku pogajanj glede **pogodbe o prepovedi proizvodnje cepljivih snovi za jedrsko orožje ali druge eksplozivne jedrske naprave (FMCT)**. Do začetka veljavnosti takšne pogodbe poziva Kitajsko kot edino državo z jedrskim orožjem, ki tega še ni storila, in vse druge zadevne države, naj razglasijo in ohranijo takojšen **moratorij na proizvodnjo cepljivih snovi** za jedrsko orožje ali druge eksplozivne jedrske naprave.

---

³ Trenutno prek [Sklepa Sveta \(SZVP\) 2023/2064 z dne 25. septembra 2023 o podpori Unije dejavnostim Pripravljalne komisije Organizacije pogodbe o celoviti prepovedi jedrskih poskusov \(CTBTO\) za okrepitev njenih zmogljivosti opazovanja in preverjanja.](#)

19. Svet v zvezi z razvojem **novih nastajajočih tehnologij**, zlasti **umetne inteligence**, poudarja pomen ohranjanja človeškega nadzora nad odločitvami o uporabi jedrskega orožja. Pozdravlja nedavni napredek v zvezi s tem, vključno z zavezo Francije, Združenih držav Amerike in Združenega kraljestva, da bodo ohranili človeški nadzor in udeležbo pri vseh ukrepih, ki so ključni za sprejemanje in izvrševanje informiranih suverenih odločitev glede uporabe jedrskega orožja, ter dvostransko zavezo med Združenimi državami Amerike in Kitajsko v zvezi s tem. Svet poziva Rusijo in druge države, ki imajo jedrsko orožje, naj sledijo temu zgledu. Take tehnologije lahko prinesejo tudi priložnosti, kar zadeva prizadevanja za nadzor nad oborožitvijo, na primer v zvezi s preverjanjem in spremljanjem, ki bi jih bilo treba preučiti.
20. Čeprav preverjanje ni samo sebi namen, bi nadaljnji razvoj zmogljivosti za **preverjanje jedrskega razoroževanja** olajšal napredek na področju jedrskega razoroževanja. Svet poudarja pomen večstranskega sodelovanja pri napredku na področju preverjanja jedrskega razoroževanja, pri čemer ponovno izraža svojo podporo Mednarodnemu partnerstvu za preverjanje jedrskega razoroževanja in drugim podobnim forumom ter se zavzema za konstruktivno sodelovanje pri ustanovitvi skupine znanstvenih in tehničnih strokovnjakov ZN za preverjanje jedrskega razoroževanja.
21. Svet priznava legitimen interes držav brez jedrskega orožja, da od držav z jedrskim orožjem prejmejo nedvoumna **varnostna zagotovila**, da ne bodo uporabile jedrskega orožja ali grozile z njegovo uporabo. Negativna varnostna zagotovila so pomembni elementi zavezujočih in dogovorjenih varnostnih ureditev, ki krepijo režim neširjenja jedrskega orožja, prispevajo h krepitvi zaupanja in jedrskemu razoroževanju ter krepijo regionalno in svetovno varnost. Svet ponovno odločno poziva Rusijo, naj preneha kršiti svoje zaveze iz **memoranduma iz Budimpešte**.

STEBER II – NEŠIRJENJE OROŽJA

22. Svet poudarja, da se je nujno treba **odločno odzvati na številne obstoječe izzive v zvezi s širjenjem jedrskega orožja**, da bi ohranili in okrepili pozitivne rezultate NPT na tem področju. Svet izpostavlja **sistem nadzornih ukrepov Mednarodne agencije za atomsko energijo (IAEA)** kot temeljni element NPT, pa tudi velik pomen, ki ga pripisuje mandatu IAEA ter njeni nepristranski, neodvisni in objektivni vlogi.
23. Svet opozarja na resne posledice neupravičene in nezakonite obsežne vojne agresije Rusije za **nadzorne ukrepe v Ukrajini**, zlasti nezakonit zaseg in militarizacijo ukrajinske jedrske elektrarne Zaporožje. Rusijo poziva, naj se nemudoma in brezpogojno umakne iz ukrajinske jedrske elektrarne Zaporožje ter spoštuje vse ustrezne resolucije Generalne skupščine ZN in IAEA. EU in njene države članice bodo še naprej podpirale mednarodno pravo ter dosledno spoštovale suverenost, neodvisnost in ozemeljsko celovitost Ukrajine znotraj njenih mednarodno priznanih meja. Vojaške dejavnosti še naprej ovirajo izvajanje nadzornih ukrepov IAEA v skladu s celovitim sporazumom z Ukrajino o nadzornih ukrepih in njegovim dodatnim protokolom. Svet pozdravlja dejstvo, da IAEA še naprej izvaja nadzorne ukrepe in dejavnosti preverjanja na terenu v Ukrajini, pri čemer poudarja, kako pomembno je, da lahko to še naprej počne v skladu s členom III NPT ter celovitim sporazumom z Ukrajino o nadzornih ukrepih in njegovim dodatnim protokolom. Svet se IAEA zahvaljuje za vsa njena prizadevanja, da bi prispevala k zmanjšanju tveganj za jedrsko varnost in varovanje, ter ponovno poziva, naj se omogoči popoln, pravočasen in neomejen dostop njenih strokovnjakov do vseh zelenih lokacij, informacij in osebja v ukrajinski jedrski elektrarni Zaporožje.

24. EU je vedno jasno sporočala, da se **Iranu** nikoli ne sme dovoliti, da bi skušal pridobiti, pridobil ali razvil jedrsko orožje. Resolucije Varnostnega sveta ZN, ki so bile ponovno uvedene po zaključku procesa reaktivacije, ustvarjajo obveznosti za vse države članice ZN in določajo, da mora Iran ustaviti več dejavnosti, ki so nevarne z vidika širjenja jedrskega orožja. EU je zelo zaskrbljena, ker je Iran resno omejil sodelovanje z IAEA, in ga poziva, naj nujno izpolni svoje pravno zavezujoče obveznosti glede jedrskih nadzornih ukrepov iz NPT in začne brez nadaljnjega odlašanja ponovno v celoti sodelovati z IAEA. EU in njene države članice so še naprej zavezane diplomaciji in pogajanjem kot edinemu načinu za doseg trajne rešitve iranskega jedrskega vprašanja. Svet poziva visoko predstavnico, naj še naprej podpira politična in diplomatska prizadevanja, da bi s pogajanji poiskali rešitev v skladu z določbami ponovno uvedenih resolucij Varnostnega sveta ZN.
25. Svet ponovno poziva **Demokratsko ljudsko republiko Korejo (DLRK)**, naj popolnoma, preverljivo in nepovratno opusti svoje programe orožja za množično uničevanje in balističnih izstrelkov ter obstoječe jedrske programe, kot je zahtevano v Resoluciji Varnostnega sveta ZN 2397 (2017). Vztraja, da mora DLRK ponovno začeti v celoti spoštovati NPT in celoviti sporazum o nadzornih ukrepih kot država brez jedrskega orožja, uveljaviti dodatni protokol, se vzdržati preskušanja jedrskega orožja in balističnih izstrelkov, ponovno začeti uresničevati že sprejete zaveze glede moratorija na vsakršno izstreljevanje raket in jedrske poskuse ter podpisati in ratificirati CTBT. DLRK ne bo nikoli sprejeta kot država z jedrskim orožjem v skladu z NPT oziroma v tem smislu ne bo imela nikakršnega drugega posebnega statusa. Svet odločno poziva DLRK, naj začne konstruktivne pogovore z vsemi zadevnimi stranmi, da bi vzpostavili podlago za trajni mir in varnost ter sprejeli ukrepe za doseg popolne, preverljive in nepovratne denuklearizacije Korejskega polotoka.

26. Svet je globoko zaskrbljen zaradi **alarmantne spremembe stališča Rusije glede denuklearizacije DLRK od leta 2024**, ki spodkopava desetletna prizadevanja za neširjenje orožja v zameno za podporo njeni vojni agresiji proti Ukrajini. Vse sankcije ZN, uvedene na podlagi ustreznih resolucij Varnostnega sveta ZN, ostajajo v celoti veljavne. Svet pozdravlja ustanovitev večstranske skupine za spremljanje sankcij, dokler ne bo mogoče ponovno vzpostaviti skupine strokovnjakov odbora Varnostnega sveta ZN, ustanovljenega na podlagi Resolucije 1718 (2006), katere mandata zaradi veta Rusije ni bilo mogoče podaljšati. Svet odločno obsoja nadaljnje nezakonito vojaško sodelovanje Rusije z DLRK, zlasti napotitev vojakov DLRK in prenos njenega orožja v Rusijo, vključno z balističnimi izstrelki, kar je groba kršitev resolucij Varnostnega sveta ZN, pri tem pa obe državi poziva, naj nemudoma prenehata s temi dejavnostmi, vse države pa, naj v celoti izvajajo ustrezne resolucije ZN.
27. Svet podpira sodelovanje IAEA s **Sirijo** in trenutni proces za razjasnitev še odprtih vprašanj v zvezi z nadzornimi ukrepi, pozdravlja dosedanja prizadevanja in sirske prehodne oblasti poziva, naj še naprej konstruktivno sodelujejo. Sirijo odločno spodbuja, naj sklene in uveljavi dodatni protokol, da bi se ponovno vzpostavilo zaupanje v miroljubno naravo njenih jedrskih dejavnosti.
28. Svet priznava pomen obstoječih **območij brez jedrskega orožja** za mednarodni mir in varnost ter ponovno poudarja svojo zavezanost izvajanju resolucije o Bližnjem vzhodu, sprejete na pregledni konferenci NPT leta 1995. Pozdravlja šest zasedanj konference ZN o vzpostavitvi **območja brez jedrskega orožja in drugega orožja za množično uničevanje na Bližnjem vzhodu** ter njihove rezultate. Svet opozarja, da je mogoče območja brez jedrskega orožja vzpostaviti le na podlagi dogovorov, ki jih prosto sklenejo države zadevne regije. EU odločno poziva vse deležnike, naj nujno začnejo konstruktivna posvetovanja, da bi vzpostavili vključujoč in na soglasju temelječ proces za izvajanje resolucije o Bližnjem vzhodu iz leta 1995.

29. Nadzorni ukrepi IAEA so temeljni element NPT in prispevajo k ustvarjanju okolja, ki je naklonjeno sodelovanju na področju miroljubne uporabe jedrske energije. **Celoviti sporazumi o nadzornih ukrepih** skupaj z **dodatnim protokolom** predstavljajo veljavni standard preverjanja IAEA na podlagi člena III NPT. Svet ponovno poziva k njihovi takojšnji vsesplošni uporabi. Nujno poziva zadevne države, zlasti tiste, ki uporabljajo prvotno različico ali pa gradijo jedrske elektrarne ali raziskovalne reaktorje, naj nemudoma spremenijo ali razveljavijo svoje **protokole o majhnih količinah**.
30. Učinkovit **nadzor izvoza** je bistven za izpolnjevanje obveznosti glede neširjenja orožja iz člena III NPT in vseh ustreznih resolucij Varnostnega sveta ZN. Svet poziva vse države, naj upoštevajo smernice ustreznih večstranskih režimov za nadzor izvoza, vključno z **Zangerjevim odborom** in **skupino držav dobaviteljic jedrskega blaga**. Ti režimi zagotavljajo nepristranske smernice, da bi zagotovili obravnavo vprašanj širjenja orožja. Krepijo zaupanje, kar prispeva k olajševanju zakonitih prenosov jedrske tehnologije in znanstvenih spoznanj za miroljubno uporabo, k ohranjanju predvidljivega, preglednega okvira in natančno opredeljenih enakih konkurenčnih pogojev za mednarodno jedrsko trgovanje ter k izboljšanju splošne trgovine in rasti, tudi v državah v razvoju.
31. Svet ponovno izraža resno zaskrbljenost zaradi **širjenja izstrelitvenih sistemov, ki lahko nosijo orožje za množično uničevanje**, kot so **balistični izstrelki** in z njimi povezana tehnologija, poudarja, da odločno podpira **režim kontrole raketne tehnologije**, in vse države, ki tega še niso storile, poziva, naj podpišejo **Haaški kodeks ravnanja proti širjenju balističnih izstrelkov**.

STEBER III – UPORABA JEDRSKE ENERGIJE V MIROLJUBNE NAMENE

32. Svet ponovno potrjuje svojo podporo neodtujljivi **pravici držav pogodbenic NPT**, da brez diskriminacije in v skladu s členoma I in II Pogodbe **razvijajo raziskave, proizvodnjo in uporabo jedrske energije in tehnologije v miroljubne namene**, kot je navedeno v členu IV Pogodbe, tudi v okviru programa tehničnega sodelovanja IAEA v skladu z njenim statutom.
33. Svet priznava **potencialni prispevek jedrske znanosti in tehnologije na področjih, kot so zdravje ljudi, kmetijstvo, prehranska varnost in varnost hrane, gospodarjenje z vodo, podnebne spremembe, varstvo okolja ali ohranjanje kulturne in naravne dediščine**. Vsa ta področja so neposredno povezana z Agendo 2030, IAEA pa ima pri tem pomembno vlogo. Svet ceni dejavnosti IAEA v zvezi s tem, vključno s pomembnimi pobudami, ki jih je vzpostavil njen generalni direktor, kot so Rays of Hope, ZODIAC, NuTeC Plastics in Atoms4Food. Poudarja tudi, da je bila leta 2024 uspešno izvedena *ministrska konferenca IAEA o jedrski znanosti, tehnologiji in uporabah ter programu tehničnega sodelovanja*, pri čemer priznava, da je tam sprejeta ministrska izjava dokaz vse večjega zanimanja za uporabo jedrske znanosti in tehnologije v miroljubne namene.
34. Svet poudarja, da EU in njene države članice še naprej podpirajo dejavnosti za lažje sodelovanje na področju miroljubne uporabe jedrskih tehnologij ter zagotavljajo tehnično strokovno znanje in izkušnje. Države članice EU so med največjimi donatorji v program tehničnega sodelovanja IAEA. Prispevek zagotavlja tudi Evropska komisija, med drugim s pomočjo v naravi, ki jo zagotavlja njeno Skupno raziskovalno središče, in sicer tako agenciji IAEA kot z dvostranskimi projekti.

35. Svet priznava, da je treba zagotoviti energetska varnost, ter spoštuje pravico držav, da odločajo o svoji mešanici energijskih virov in izberejo najustreznejše tehnologije za skupno doseganje podnebne cilja za leto 2030 in morebitno blaženje posledic **globalnega segrevanja**. Priznava edinstveno vrednost znanstvenih podatkov, ki jih je od leta 1996 zbral začasni tehnični sekretariat CTBTO ter so na voljo za znanstvene študije in namene, ki prispevajo k razumevanju in blažitvi podnebnih sprememb. Izpostavlja tudi ključni prispevek ustreznih postaj mednarodnega opazovalnega sistema k mednarodnemu centru za obveščanje o cunamijih, ustanovljenemu v okviru Unesca.
36. Svet ponovno poudarja, da je zavezan **najvišjim standardom na področju jedrske varnosti, zaščite in nadzornih ukrepov**, ki so bistveni za odgovoren, varen in zanesljiv razvoj uporabe jedrske energije v miroljubne namene. Evropska komisija prek Euratoma že desetletja zagotavlja nadzor nad jedrskimi materiali v Evropi in deluje kot zanesljiva partnerica IAEA na področju jedrskih nadzornih ukrepov. Ostaja bistven podporni steber, ki pomembno prispeva k svetovnim prizadevanjem za neširjenje orožja. Svet izpostavlja osrednjo vlogo IAEA v zvezi s tem in pomemben prispevek EU, tudi v okviru Evropskega instrumenta za sodelovanje na področju jedrske varnosti in *Sklepa Sveta (SZVP) 2024/656 z dne 19. februarja 2024 o podpori Unije za dejavnosti Mednarodne agencije za atomsko energijo na področju jedrske varnosti*.
37. Svet spodbuja vse države, ki tega še niso storile, naj se pridružijo **mednarodnim konvencijam o jedrski varnosti in varovanju**, vključno s Konvencijo o fizičnem varovanju jedrskega materiala in njeno spremembo ter Mednarodno konvencijo o zatiranju dejanj jedrskega terorizma, pa tudi drugim instrumentom, kot je Kodeks ravnanja IAEA o varnosti in varovanju radioaktivnih virov. Poudarja, da je treba nenehno izboljševati jedrsko varnost in varovanje za razvoj in uvajanje nove tehnologije v celotnem gorivnem ciklu, tudi v zvezi s koncepti **malih modularnih reaktorjev**. Ker se nekatere partnerske države odločajo za jedrsko energijo, Svet ponovno poudarja, da je treba še naprej promovirati in podpirati najvišje standarde glede jedrske varnosti, okolja in preglednosti, in sicer tako na regionalni (v neposredni bližini meja EU) kot na globalni ravni.

38. Svet je zaskrbljen zaradi morebitnih posledic **oboroženih napadov na jedrske objekte**, ki se uporabljajo v miroljubne namene, opozarja na pomen spoštovanja sedmih stebrov IAEA za zagotavljanje jedrske varnosti in varovanja v oboroženih spopadih ter države poziva, naj se v skladu z mednarodnim pravom vzdržijo takih dejanj. Izpostavlja težave pri izvajanju jedrskih nadzornih ukrepov in preverjanju preusmerjanja jedrskih materialov med oboroženimi spopadi ter s tem povezana tveganja za širjenje jedrskega orožja. Seznanjeni smo z ustreznimi resolucijami Generalne konference IAEA o oboroženih napadih na jedrske objekte, ki se uporabljajo v miroljubne namene, v skladu z mednarodnim pravom, vključno z Ustanovno listino ZN, ženevskimi konvencijami in njihovimi dodatnimi protokoli.
39. Svet ponovno izraža globoko zaskrbljenost zaradi **tveganj za jedrsko varnost in varovanje, ki jih povzroča neupravičena in nezakonita obsežna vojna agresija Rusije proti Ukrajini**. Opozarja, da je treba spoštovati sedem stebrov IAEA za zagotavljanje jedrske varnosti in varovanja v oboroženih spopadih ter pet načel za zagotavljanje jedrske varnosti in varovanja v ukrajinski jedrski elektrarni Zaporožje. O morebitnem prihodnjem ponovnem zagonu reaktorjev v tej elektrarni bo mogoče razmisliti šele, ko bodo izpolnjeni varnostni in varstveni pogoji ter bo objekt znova pod zakonitim nadzorom in kontrolo ukrajinskega pristojnega regulativnega organa. Vsakršen poskus, da bi to elektrarno povezali z energetskega omrežjem Rusije, je nesprejemljiv in bi še povečal že tako resna tveganja za jedrsko varnost. Svet potrjuje, da odločno podpira misije IAEA v vseh ukrajinskih jedrskih objektih in spremljanje, ki ga izvaja na razdelilnih transformatorskih postajah. EU odločno poziva Rusijo, naj se vzdrži napadov na to infrastrukturo, saj resno ogrožajo jedrsko varnost in varovanje.
-